

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у јулу 2014. године

1. У јулу 2014. године потрошачке цене су снижене за 0,1%¹, што представља наставак тенденције стабилних цена, с обзиром да је у протеколм седмомесечном периоду остварен укупан текући раст од 1,8%. Наиме, у посматраном периоду цене су биле стабилне, осим у јануару и априлу, када је остварен раст од 1,4% и 0,6%, и то по основу повећане ниже стопе ПДВ, односно виших цена воћа и поврћа.

Инфлација мерена међугодишњим растом, односно од јула прошле до јула ове године износи 2,1% и на нивоу је из априла и маја ове године, при истом упоређењу.

Инфлација остварена у првих седам месеци ове године у односу на децембар претходне године је скоро на истом нивоу као и 2013. године (при истом упоређењу), док је мерена међугодишњим растом, исти за око 4 пута нижи него претходне године².

Снижење цена у јулу резултат је смањења цена код већине основних група потрошачких цена, а пре свега код хране и безалкохолних пића, где је евидентиран највећи пад (1,6%), углавном по основу нижих цена поврћа (9,8%).

Кретање потрошачких цена у наредном периоду, у значајној мери, зависиће од кретања цена примарних пољопривредних производа, регулисаних цена и курса динара. Процена је да би се инфлација у наредним месецима кретала око доње границе дозвољеног одступања од циљане инфлације, да би се до краја године приближила циљаној ($4 \pm 1,5\%$), односно пројектованој (5,5%) инфлацији за 2014. годину.

¹ Саопштење РЗС број 226 од 12. августа 2014. године.

² Видети прилог број 1.

2. Посматрано по основним групама, на *јулско снижење потрошачких цена*, највећи утицај имале су цене хране и безалкохолних пића, које су у просеку снижене за 1,6%.

Такође, снижење цена евидентирано је код намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,7%), одеће и обуће (0,6%), алкохолних пића и дувана (0,2%), образовања (0,2%), здравства (0,1%) и ресторана и хотела (0,1%).

Непромењени ниво цена је забележен код комуникација.

Повећање цена је регистровано код рекреације и културе (4,6%), остале робе и услуга (3,7%), транспорта (0,7%) и стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,2%).

Имајући у виду учешће ових група у структури потрошачких цена, као и остварено снижење, односно повећање цена, дејство тих промена се одразило на општи раст потрошачких цена од -0,1%.

3. Раст цена у јулу ове године остварен је код око 34% обухвата производа и услуга, с тим што су више цене, у интервалу од 1,2% до 26,6% евидентирани код: воћа (2,8%), течниг горива (1,8%), услуга у вези са одржавањем стана (2,1%), горива и мазива за путничке аутомобиле (1,2%), осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава (1,3%), поправке аудиовизуелне опреме (1,5%), пакет аранжмана (24,8%) и осигурања транспортних средстава (26,6%), што износи око 10,2% обухвата. Остатат од око 23,8% се односи на повећања цена испод 1%, односно од 0,1% до 0,9%, која су забележена код: рибе, млека, сира и јаја, кафе, чаја и какаоа, осталих одевних предмета, изнајмљивања стана, матаеријала и услуга за одржавање и поправку стана, одношења смећа, гаса, чврстих горива, тепиха и осталих подних простирки, малих електричних апарата, поправке апарата за домаћинство, стакленог и стоног посуђа, већих алата и опреме за кућу и врт, осталих медицинских производа, транспортних средстава, превоза путника друмом, превоза путника авионом, фотографске и филмске опреме, информатичке опреме, ветеринарских и других услуга у вези са животињама, услуга у вези са спортом и рекреацијом, књига, канцеларијског материјала, хране и пића, услуга у фризерском и козметичком салону, личних предмета, социјалне заштите и осталих услуга.

4. У јулу ове године мере **контроле цена** предузимане су код следећих производа и услуга:

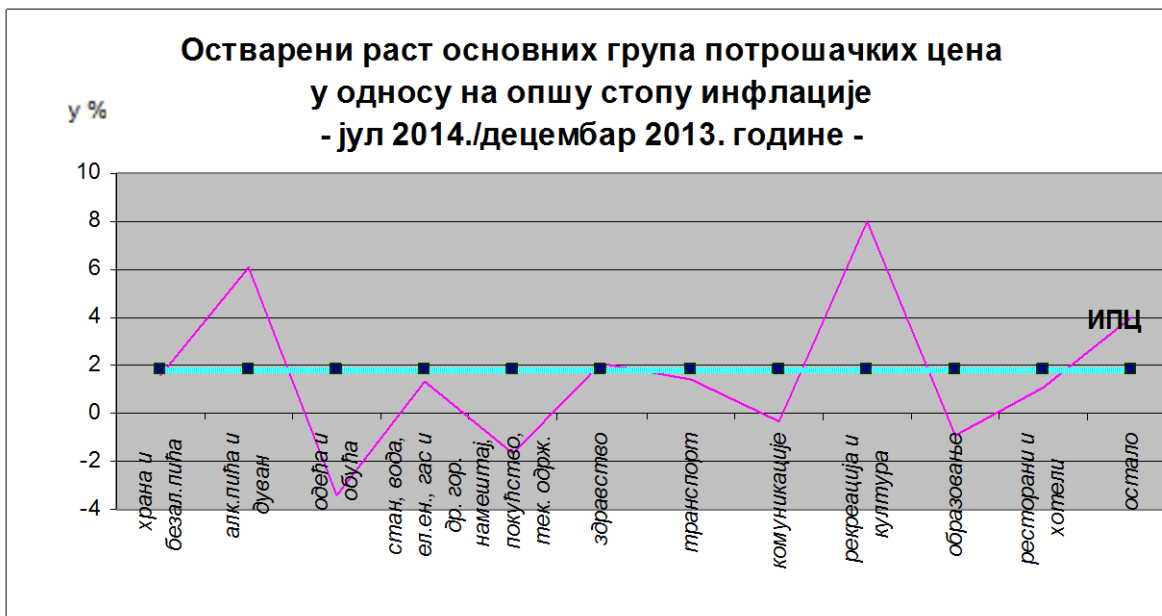
Влада је почетком јула ове године донела **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт** („Службени гласник РС”, бр. 71/14), којом су утврђене цене за укупно 170 нових лекова, који су добили дозволу од Агенције за лекове и медицинска средства Србије. Изменама наведене одлуке повећане су цене за 2 лека и снижене за 10 лекова, а извршено је и брисање цена за 10 лекова из списка цена лекова. Предложена повећања и снижења цена, у наредном периоду, неће утицати на инфлацију, с обзиром да цене тих лекова нису обухваћене индексом потрошачких цена. Према статистичким подацима, цене лекова у јулу нису мењане.

У оквиру локалне надлежности, у јулу 2014. године цене свих **стамбено комуналних услуга** за домаћинства на нивоу Републике мировале су, изузимајући цену изношења смећа, која је повећана за 0,8%. Ово је резултат дејства повећања те цене у два града, и то у Крагујевцу за 14,0%, а у Панчеву за 5,4%. Укључујући мартовску корекцију цене изношења смећа за 5,4%, укупно повећање те цене у Крагујевцу достигло је 20,1%.

При том, повећање цене изношења смећа у Панчеву је у дозвољеном оквиру, за разлику од оног које је извршено у Крагујевцу којим је тај оквир премашен, не само по основу укупног повећања, већ и по основу повећања у посматраном месецу.

Цене јавног градског превоза у јулу 2014. године мировале су код превоза путника аутобусом у граду, док су код претплатне месечне карте повећане за 0,9%. Ово је ефекат регистрованог повећања цене претплатне месечне карте у Нишу за 14,1%, којим је премашен пројектовани раст цена.

5. *Укупан текући раст* потрошачких цена у јулу ове у односу на децембар претходне године *износи 1,8%*, што је за 0,2 процентна поена мање него у 2013. години, при истом поређењу. При томе, цене роба су забележиле преко два пута спорију динамику раста него услуге (1,4% према 3,3%).

Највеће *дејство* на општи раст потрошачких цена имале су цене хране и безалкохолних пића, које су повећане за 1,6%, што је за 0,2 п.п. мање од просечног повећања и на које се односи нешто мање од једне трећине опште стопе.

Највећи *раст* остварен је у групи рекреације и културе (8%) и алкохолних пића и дувана (6,1%), с тим што је и њихово дејство значајно и износи око једну петину, односно једну четвртину.

Напросечно су повећане још и цене остале робе и услуга (4%) и здравства (2,1%), на које се односи око шестина укупног текућег раста.

Испод просека су повећане цене у групи транспорта (1,4%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (1,3%) и ресторана и хотела (1,1%).

Снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (3,4%), намештаја, покућства и текућег одржавања (1,7%), образовања (0,9%) и комуникација (0,3%). Ова снижења су са око 0,2 п.п. утицала на ублажавање опште стопе раста.

6. *Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину*, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

С обзиром да је укупан текући раст у јулу ове у односу на децембар претходне године износио 1,8%, просечна месечна стопа је нижа од пројектоване (0,26%). Под претпоставком да се просечан раст задржи до краја године, инфлација би износила око 3%.

У јулу ове године *просечан курс динара* је у односу на јун повећан за 0,6% и износио је око 116,22 динара за 1 евро³, што је за око 1,5 динара више него у децембру претходне године.

Према последње расположивим подацима, у јуну ове године *просечна нето зарада*⁴ износила је 44883 динара и у односу на период јануар-јун ове у односу на јануар-јун претходне године номинално је повећана за 1,4%, а реално смањена за 0,9%, док је код пензија⁵ реални износ смањен за 0,4% (последњи расположиви податак се односи на период јануар-мај ове у односу на исти период претходне године). При истом поређењу *промет роба у трговини на мало*⁶ је повећан у текућим ценама за 3,6%, а у сталним за 1,9%. Посматрано по основним групама, промет хране, пића и дувана у сталним ценама је повећан за 3%, непрехрамбених производа, осим моторних горива за 2,3%, док је спорији интензитет раста исказан код промета моторних горива (0,7%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, *регулисане цене*⁷ су у јулу биле стабилне (0,1%) и последица су повећања цена услуга из надлежности локалне самоуправе, као што су изношење смећа, месечна претплатна карта у градском превозу, такса за држање моторних возила и уплата за дечије јасле.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (*непрерађена храна*), су снижене за 3,9%, по основу сезонског снижења цена поврћа и меса.

Базна инфлација (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), након стабилног кретања у првом полугођу ове године, у јулу бележи раст од 0,8%⁸, на шта су опредељујући утицај имале цене услуга које су повећане за 1,7%, с обзиром да су цене индустријске робе широке потрошње (без хране и енергије) снижене за 0,2%. Имајући ово у виду, под претпоставком да су остале цене мировале, општи индекс би износио око 0,3%, односно укупна инфлација не би исказала снижење од 0,1%.

7. Међугодишњи раст инфлације у јулу ове у односу на јул претходне године износио је 2,1%, с тим што су цене роба имале спорију динамику у односу на услуге (1,6% према 3,8%). При томе, цене производа и услуга које чине *базну инфлацију* (потрошачке цене без енергије, хране, алкохола и цигарета) су повећане за 2,6%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (10,2%), а натпросечно су повећане још и цене рекреације и културе (6,8%), ресторана и хотела (6,5%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (6,3%), остале робе и услуга (4,9%), као и здравства (3,6%).

Испод просека су повећане цене транспорта (1,5%) и комуникација (0,6%).

Снижење цена је евидентирано код хране и безалкохолних пића (1,7%), одеће и обуће (1%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,9%) и образовања (0,8%).

³ Просечан курс динара у текућем месецу за радне дане.

⁴ Саопштење РЗС бр. 204 од 25.07.2014. године

⁵ Министарство финансија – Индикатори текућих економских кретања

⁶ Саопштење РЗС бр. 210 од 31.07.2014. године

⁷ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁸ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 4.7.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ЈУЛА 2014. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст 07.2014. 06. 2014.	Структура месечног раста	Текући раст 07.2014. 12. 2013.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	-0,1	100,0	1,8	100,0
Храна и безалкохолна пића	-1,6	-381,6	1,6	29,9
Алкохолна пића и дуван	-0,2	-10,4	6,1	26,6
Одећа и обућа	-0,6	-19,3	-3,4	-8,4
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,2	22,5	1,3	9,5
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,7	-18,3	-1,7	-3,6
Здравство	-0,1	-4,5	2,1	7,2
Транспорт	0,7	62,2	1,4	9,6
Комуникације	0,0 ¹⁾	-0,9	-0,3	-0,7
Рекреација и култура	4,6	149,7	8,0	19,9
Образовање	-0,2	-1,9	-0,9	-0,6
Ресторани и хотели	-0,1	-2,3	1,1	1,5
Остала роба и услуге	3,7	104,8	4,0	9,1

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

¹ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа у укупном расту индекса потрошачких цена у текућем месецу (7.2014./6.2014).

Београд, 22. август 2014. године